

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk. Från och med fredag den 20 nov och framåt kan vi bara vara åtta personer närvarande.

Hållbarhetsveckan i Lund 3–8 maj 2021

Två turer lördagen 8:e maj, klockan 11.00 och klockan 14.00. Längd ca 45-60 min.

Höjeådalens i södra Lund är något av en doldis vad det gäller naturområden. Följ med på en guidad tur för att uppleva detta tätortsnära naturområde i södra Lund. Höjeådalens intresseförening guidar i området och visar stigar, utsikts- och fikaställen och de bästa platserna

för natur- och kulturupplevelser. Samtidigt ger vi svar på vilken betydelse området har ur ett hållbarhet- och klimatperspektiv. Vi vill även passa på att förklarar vilka förändringar som är planerade i området, och föreningens verksamhet för utvecklandet av Höjeådalens.

Skicka anmälan till hojeadalen@gmail.com med namn och vilken tur du vill vara med på. När vi bekräftar din anmälan meddelar vi också var vi ska samlas.

OBS! Vi följer folkhälsomyndighetens regler. Vid skrivandet av denna text är begränsningen för deltagare 8 personer/grupp. Först till kvarn!

[Hemsida för Höjeådalens](#)

Hästarnas sommar är här

De glänser bruna i grävädret och är försiktigt sällskapliga. Människornas rörelsemönster i ådalen förändras. Somliga klättrar in i hagen på stegarna intill de låsta grindarna, men vandrare med barnvagnar, hundar, rollatorer och cyklar måste gå runt hagen. Svanar, änder och hägrar längs stränderna får mer ro.

MP: Ta hem både kvinnor och barn

Vi tycker att Sverige ska acceptera kurdernas villkor så att barnen och mammorna tillsammans kan komma tillbaka till Sverige. Regeringen ska agera kraftfullt för att ta hem dem.

När de väl är tillbaka i Sverige är det viktigt att rättsväsendet agerar.

Rasmus Ling, rättspolitisk talesman för MP, intervjuad av Olle Lönnaeus, [Sydsvenskan 6/5](#).

Bland riksdagspartierna instämmer bara V.

Om kvinnors ställning i världen av Ann Schlyter

World Economic Forum ger sedan fjorton år ut en årlig ”Global Gender Gap report” där man sammanställer statistik från hela världen om kvinnors ekonomiska ställning, utbildning, hälsa och levnadslängd samt politiskt deltagande.

Skillnaden mellan män och kvinnor mäts i procent och är nu 68 %, en svag tillbakagång jämfört med förra året. Störst är skillnaden i politiskt deltagande. Det är en tillbakagång i många stora länder, medan framsteg görs i många mindre. Det är till exempel fler kvinnor i värden nu som är valda till parlamenten.

I rankinglistan kommer Island (89 %), Finland, Norge, Nya Zeeland före kommer Sverige (82 %) som följs av Namibia och Rwanda. Danmark kommer först på tjugonionde plats (76 %). Sist på listan ligger de krigshärjade länderna Irak, Jemen och Afghanistan.

[Läs rapporten »](#)

Ser man till framsteg (mer än 4 %) som har gjort toppas listan av Litauen, Serbien, Östtimor och Togo.

Men totalt har jämställdheten gått tillbaka, kanske mycket beroende på Covid-19. Skillnaden som skulle ha utjämnats på 100 år med tidigare framstegstakt, kommer med prognoser baserade på denna rapport att ta 136 år.

Almstriden 50 år!

Den **12 maj** firar vi att dåliga beslut kan ändras. Som att almarna skulle fällts för stora butiksutrymmen under jord.

Vi firar en aktion som uttryckte åratals missnöje, med den brutala utvecklingen av Stockholm och dess city, där det revs enormt till förmån för en enförmig, otrivsamt kontorsmiljö, utan grönska och dränkt av biltrafik.

[Läs mer på: Almsegern 50 år! \(almarna.org\)](#)

Rapport från riksdagen av Hanna Gunnarsson

Sedan senast har det såklart först och främst varit första maj! För andra året i rad har vi varit tvungna att fira ett digitalt första maj, på grund av pandemin och smittspridningen. Det är såklart inte lika roligt som att demonstrera på gator och torg, men vi når iallafall ut med inspelade tal. Att fira första maj digitalt är såklart ett avbräck, många av våra medlemmar och sympatisörer har första maj som sin enda, eller en av få, politiska aktiviteter under året och vi vet att vi vanligtvis värvar många medlemmar på första maj.

Nooshi höll ett inspelat tal [som finns här](#):

Jag höll själv ett tal som finns att se på [Vänsterpartiet Lunds facebook sida](#).

I samband med första maj presenterade vi en nyhet om att behovet av att satsa på utbildning för unga vuxna som har drabbats hårt av pandemin. Vi kallade det ett "superkomvux" för att stötta de som har fått gå delar av sin gymnasieutbildning på distans och behöver läsa upp betyg för att kunna gå vidare till utbildningar. Förslaget innehåller tillfälligt högre studiemedel, fria läromedel och mentorer. Utbildning är såklart en grundbult för ett bra samhälle och ett bra liv, och vi kan inte riskera att ungdomar får sämre utbildning på grund av pandemin. [Läs mer här](#):

I måndags förra veckan inleddes stora rättegångar i Turkiet mot över 100 politiker från det prokurdiska vänsterpartiet HDP. Vänsterpartiet har ett nära samarbete med HDP och innan pandemin besökte vänsterpartistiska riksdagsledamöter liknande rättegångar för att visa stöd på plats i Turkiet. Det går ju inte att göra nu under pandemin, men vi uppmärksammar Turkiets attack mot oppositionen på olika sätt, genom frågor och interpellationer till utrikesministern och kampanjer på sociala medier.

Den senaste tiden har mäns våld mot kvinnor uppmärksammats genom olika reportage i medierna. "Den farligaste platsen för en kvinna är hennes eget hem" brukar vara något som vi feminister säger för att visa på det våld som många kvinnor upplever i nära relationer, oftast just i hemmet. Att kvinnor vågar berätta i medier och i böcker är väldigt viktigt för att visa hur komplex en situation med misshandel och våld är, att det inte bara är att göra slut och sedan är det över. Bostadsbristen gör till exempel att det är svårt för en kvinna att få en ny bostad, vilket såklart är ett måste om hon ska kunna lämna en våldsamt relation. Från Vänsterpartiets håll säger vi att det kan behövas vissa straffskärpningar, men framförallt måste vi arbeta förebyggande så

att kvinnor vågar anmäla, får stöd att lämna en relation och känner sig trygga. Mörkertalet är stort och därför menar vi att höjda straff inte är lösningen, eftersom många fall av våld inte ens anmäls. Idag har det hållits en särskild debatt i riksdagen om just mäns våld mot kvinnor. [Se den här:](#)

Hanna Gunnarsson (v), riksdagsledamot, Lund

SD:s attack mot Polhemsskolans undervisning planerad provokation?

VB:s förra nummer kommenterade Hörby-politikern Johan Ohlins hot mot en lärare på Polhemsskolan som på en historiektion hade kritiserat Donald Trump för invasionen i Kapitolium.

Vi konstaterade att SD-tidningen *Samnytt* i den följande mediedebatten publicerat både namn och bild på Johan Ohlins dotter och påstått att ”*regeringen piskade upp hatet mot henne*”.

Mycket talar för att Johan Ohlin och dottern godkänt namnpubliceringen och att den ingick i en planerad politisk provokation.

Johan Ohlins dotter framträdde i Sydsvenskan den 5 maj. Det visade sig att hon är politiskt aktiv både i Sverigedemokraterna och deras ungdomsförbund Ungsvenskarna.

Beteckningen Ungsvenskarna har Sverigedemokraterna knyckt från en högerorganisation som på 1930-talet bekämpade rasism, nazism och intolerans, alltså motsatsen till allt som SD står för.

Nu har Johan Ohlin anmält Polhemsskolans agerande till Skolinspektionen för att det ”fått konsekvenser för dotterns skolsituation”.

Och det har det. Hon har blivit SD:s ledande aktivist bland Polhemsskolans elever. SD-provokationen har lyckats.

Sverigedemokraternas attack mot lärare och undervisning i Polhemsskolan fortsätter. Det gäller att inte ge vika!

[Läs mer i Skolledaren »](#)

[Läs mer i Skolvärlden »](#)

Två planärenden av Gunnar Stensson

1. Lunds Cloaca Maxima?

Från det planerade pumphuset vid järnvägsbron över Höje å ska en elva kilometer lång kloaktunnel grävas under Flackarps åkrar och Alnarpsparkens lummiga ekar till Sjölunda reningsverk i Malmö. Det kommer att ta tid; tunneln beräknas bli klar först 2032.

Cloaka Maxima i Rom

Längs tunneln kommer Staffanstorps lägerliknande villamattor breda ut sig över åkerjorden. Villornas avlopp ansluts till flödet av exkrementer i Lunds Cloaca Maxima. Åkerjorden blir aldrig mer brukbar.

De fågelrika dammarna längs ån kommer att tömmas på sitt klara vatten. Den artrika natur som växte fram i de lyckligtvis försummade markerna bakom Åkerlund & Rausing kommer att skövlas, på samma sätt som åkerjordarna och betesmarkerna i Källby skövlades på 1930-talet för att bereda plats för Källby reningsverk.

Källby reningsverk som idag håller hög kvalitet och kan utvecklas för att tillgodose framtida krav på läkemedelsrening kommer att rivas för att bereda plats för bostäder.

Det har en majoritet i Lunds kommunalfullmäktige bestående av Moderater, Liberaler, Socialdemokrater och Feministiskt initiativ nyligen beslutat.

Ett flygblad från FörNyaLund påtalar beslutets negativa ekonomiska konsekvenser för Lund (kostnad 3 miljarder, en skuldsättning på 24 000 per Lundabo).

Men vi som dagligen strövar i området oroar oss främst för beslutets negativa konsekvenser för dammarna, naturreservatet och den bördiga åkerjorden.

Kommunfullmäktiges beslut går fortfarande att påverka. Det ska formellt bekräftas i höst och själva avtalet om Malmöalternativet ska inte undertecknas förrän i början av 2022.

2. Klosterkyrkan och kongresscentrum

Lunds kommun har gett oss tillfälle att välja mellan tre förslag om utformningen av en väldig kongressanläggning i kvarteret Håradshövdingen intill Klosterkyrkan. Byggnadsnämnden ska fatta ett inriktningsbeslut den 17 juni.

Valets upplägg är lurigt. Den som röstar på något av förslagen kan samtidigt sägas ha röstat för Byggnadsnämndens ”inriktning”, nämligen att en stor kongressanläggning ska byggas på platsen. ARG, Aktionsgruppen Rädda Tingshuset, ger oss chansen att rösta nej. Sista dagen att göra det är idag, samma dag som detta nummer av VB kommer ut.

Tingshuset är nu inte så gammalt. Jag gillar visserligen byggnaden och har viss personlig anknytning. Heddaskolan har förlagt sin undervisning dit, och jag har barnbarn där.

Klosterkyrkan är det unika byggnadsminne som hotas av utbyggnadsplanerna.

Sankta Maria och Sankt Peters kloster invigdes på 1100-talet och den nuvarande kyrkan i gotisk stil uppfördes på 1300-talet.

Att Lund placerade Klosterkyrkan utanför stadskärnan när man byggde järnvägen är den värsta planeringsskandalen. Gör inte en till! Gjorde man det med avsikt? Hade man fördomar på grund

av kyrkans katolska bakgrund?

Klostergatan borde givetvis sträcka sig från Lunds domkyrka fram till Klosterkyrkan. Hade spåren och stationen legat några kvarter längre västerut skulle Klosterkyrkan ha integrerats i Lunds centrum.

Dessutom hade vi sluppit järnvägskröken vid Armaturfabriken som bromsar varje tanke på snabbtåg genom stan. Kan den undanröjas genom att snabbjärnvägen grävs ner?

Som boende på Klostergården har jag ett direkt historiskt samband med Klosterkyrkan och dess jordinnehav. Så här ser sambandet ut:

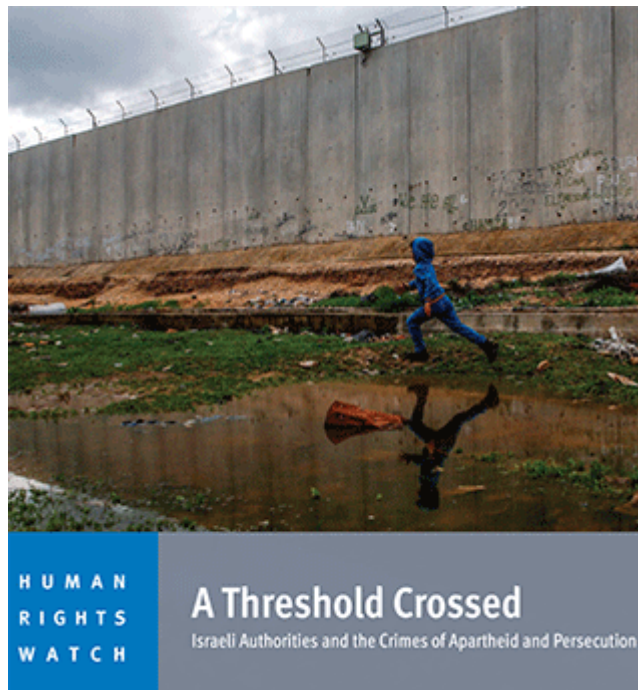
Sankt Peters Kloster var en rik och mäktig institution. Rikedomen bestod av jordegendomar, kvarnar och liknande som skänktes av högadeln i samband med dödsfall. Det omfattade 210 gårdar och fiskerättigheter i Öresund. Produkterna från klostrets egendomar insamlades i ett lager norr om klostret. Lagerbyggnaderna kallades Klostergården. En särskild abbot förvaltade Klostergårdens jordägor.

Lund var en dansk stad och Danmarks kyrkliga centrum. När protestantismen infördes övertog danske kungen klostrets förmögenhet, alltså Klostergården. Vid ett tillfälle satte han Klostergården i pant hos Köpenhamns stad. Vid ett annat ägdes Klostergården av en borgare Hansen i Köpenhamn. De svensk-danska krigens slutade med svensk seger efter slaget vid Lund. Ägandet övertogs av en svensk general, greve Wachtmeister. Under alla dessa skiftningar förblev Klostergården en samlad förmögenhet. Kapitalet består, även när ägandet skiftar. I samband med skiftesreformerna på 1700-talet samlades de spridda gårdarna i ett stort jordinnehav vid Lund. Jordinnehavet behöll namnet: Klostergården. Wachtmeister sålde en del av Klostergården till Lund och Lund byggde stadsdelen Klostergården. De fyrkantiga gårdarna formgavs i klosterstil.

Klosterkyrkans röda tegelväggar utgör en kontrast till den grå Domkyrkans släta stenmurar. Klostergatan är Lunds verkliga huvudstråk. Det viktiga är planera Lund så att Klosterkyrkan framhävs och synliggörs.

Tröskeln till apartheid passerad av Gunnar Olofsson

Den israeliska behandlingen av palestinier - både på de ockuperade områdena och inom själva Israel - har nu passerat en gräns då den måste kallas för apartheid. Det konstaterar den välkända människorättsorganisationen Human Rights Watch (HRW) i en färsk rapport.

[Läs hela rapporten »](#)

Begreppet apartheid betecknade från början separationen och diskrimineringen av svarta och färgade medborgare av den rasistiska vita regimen i Sydafrika - men har senare kommit att innefatta även andra former av organiserat förtryck av en etnisk grupp riktat mot en annan. Således definierar “Konventionen mot Apartheid” (1973) brottet apartheid som “inhumana åtgärder utförda med syftet att etablera och bibehålla dominans av en rasmässig grupp av personer över en annan rasmässig grupp av personer och systematiskt förtrycka dem”. Den Internationella Brottmålsdomstolen i Haag (ICC) har en liknande definition.

Inhumana åtgärder innefattar bland annat fördrivning, beslagtagande av land, upprättande av separata reservat och ghetton samt förnekande av rätten att lämna och återvända till sitt land och rätten till en nationalitet. Saker som hela tiden drabbar palestinier under israelisk kontroll.

HRW pekar särskilt på 2018 års “Nationalstatslag” som förklarar Israel för ett land för exklusivt judisk utveckling, och nya judiska bosättningar som önskvärda. Inom det egentliga Israels gränser har 65-75% av den mark som tillhörde palestinier före Israels tillblivelse 1948 - då över 700.000 palestinier fördrevs - beslagtagits av den israeliska staten, liksom 40-60% av mark ägd av palestinier som blivit israeliska medborgare. Endast knappt 3% av marken i Israel kontrolleras idag av palestinier, och trångbodheten ökar hela tiden. Det finns blandad palestinsk-israelisk gemenskap, framför allt i städer som Jaffa, Haifa och Akka. Men i mer än 900 judiska samhällen hindrar lokala regler vem som helst från att flytta in - till exempel om man “saknar sionistiska visioner”.

I Negev i södra Israel har palestinska beduiner tvångsförflyttats till reservatliknande samhällen för att lämna plats för judiska nybyggare - enligt tidigare premiärministern och presidenten Shimon Peres “en strid för framtiden för det judiska folket”. Runt 10.000 av beduinernas bostäder raserades perioden 2013-2019. Och i Jerusalem, tilltänkt huvudstad för både judar och palestinier, pågår en intensiv judifiering för att uppnå demografisk övervikt 70/30, eller åtminstone 60/40, för den judiska folkgruppen.

På det ockuperade Västbanken har israeliska myndigheter, enligt den israeliska freds rörelsen “Peace Now”, förklarat uppemot en fjärdedel av den oftast privatägda marken som “statlig mark” tillgänglig för alla möjliga israeliska projekt inklusive nya bosättningar. Området styrs med militärlagar som dock bara omfattar palestinierna – medan närmare 700.000 så kallade bosättare i olagliga israeliska bosättningar lyder under normala civila israeliska lagar.

Bosättarna har full tillgång till vatten och andra resurser, som palestinierna dyrt måste betala för, och kan på egna vägar – dit palestinier inte har tillträde - enkelt och bekvämt ta sig från bosättningarna in till själva Israel. Medan bosättarna rör sig fritt fastnar palestinierna hela tiden i över 600 militärposter och andra hinder, och tillåts inte alltid passera. Det framgångsrika israeliska vaccinationsprogrammet mot Covid-19 omfattar alla bosättare men inte palestinierna.

På 60% av Västbanken, som helt kontrolleras av Israel, tillåts i stort sett inget palestinskt byggande. Mindre än 1,5% av alla ansökningar om bygglov beviljas - ett antal 100 gånger mindre än alla de beslut om påtvingad rivning av palestinska strukturer som hela tiden beviljas. I gengäld påbörjades åren 2009-2020 enligt "Peace Now" byggandet av 23.696 nya enheter för israeliska judar på ockuperad palestinsk mark.

I Gaza har den israeliska blockaden resulterat i en humanitär katastrof. Endast så mycket varor som behövs för att invånarna skall överleva tillåts passera gränsen. Arbetslösheten är skyhögt och 80% av invånarna beroende av nödhjälp. Området är utan elektricitet 12-20 timmar per dag och 96% av vattnet otjänligt att dricka. Människor tillåts inte lämna Gaza för till exempel medicinsk behandling på Västbanken eller utomlands, och knappt en enda Gazabo har hittills fått tillstånd att flytta till Västbanken. Tre israeliska militäröffensiver har kostat över 2.000 civila palestinier livet, och infrastrukturen är slagen i spillror.

När Israel 1967 annekterade Jerusalem infördes 1952 års "Lag om inträde i Israel", som förvandlade palestinierna från invånare till "permanent boende" personer med beviljade tillstånd. Sedan dess har över 14.700 palestinier blivit av med sina tillstånd - speciellt om de lämnat Jerusalem en period för studier eller arbete - då de inte kunnat bevisa sin särskilda "anknytning" till staden.

1950 års "Lag om återvändande" garanterar vilken jude som helst från vilket land som helst, och utan nödvändigtvis någon anknytning till Israel, rätt att invandra till och bosätta sig i Israel, medan de palestinier som fördrevs 1948, och deras efterkommande, förnekas samma möjlighet - även om de planerat bosätta sig i det som nu är Palestina, och inte i Israel. Totalt har nästan 250.000 palestinier blivit av med sin rätt att återvända hem för att de varit borta "för länge". Ansökningar om familjeåterförening avslås i princip alltid.

Men är då trots allt det här inte saker som är tillfälliga, och övergående, och kommer att rättas till i en kommande fredsuppgörelse? Nej, menar HRW. 1980 års "Droble Plan" uppmanar till etablerandet av judiska bosättningar bland palestinierna för att "göra det svårt för palestinierna att skapa territoriell sammanhållning och politisk enhet" och "avlägsna varje spår av tvivel på våra planer att kontrollera Judeen och Samarien (Västbanken) för alltid". Olika israeliska ledare har offentligt upprepat samma sak - från Levi Eshkols (Arbetarpartiet) uttalande 1977 om "bara en låtsasfri region för palestinier eftersom säkerhet och land vilar i israeliska händer" till nuvarande premiärminister Benjamin Netanyahus (högerpartiet Likud) sammanfattning att "israelisk militär och säkerhetsstyrkor kommer att fortsätta styra hela territoriet upp till Jordanfloden".

Tröskeln till apartheid är för Israels del alltså passerad, och man planerar att fortsätta sitt systematiska förtryck av palestinierna för evigt. Enligt Human Rights Watch är det dag för omvärlden att ta till sig denna insikt, och se till att göra någonting åt situationen. De åtgärder HRW efterlyser är bland annat följande:

- Eftersom Israels eget rättssystem ständigt misslyckas att komma till rätta med övergreppen måste Internationella Brottmålsdomstolens utredning av ockupationen fullt ut stödjas - och misstänkta förövare efterlysas och lagföras i de länder de kan tänkas komma att befinna sig
- En särskild FN-kommitté bör skapas för att samla fakta och identifiera skyldiga till övergrepp, och en speciell envoyé utses för övervakning av brottet apartheid på global nivå
- Världens stater uppmanas göra uttalanden mot Israels praktiserande av apartheid och förtryck,

och se till att stoppa sina egna företag och andra från att genom handel och samarbeten bidra till övergreppen

- Individuella sanktioner bör utfärdas, inklusive frysande av tillgångar tillhöriga de skyldiga, och samarbetet med Israel ses över och villkoras, inte minst inom militär- och säkerhetsområdet

“Det internationella samfundet har alltför länge förklarat bort och vänt ett blint öga åt den alltmer uppenbara verkligheten. Varje dag föds en person i Gaza in i ett utomhusfängelse, på Västbanken utan medborgerliga rättigheter, i Israel med lägre status enligt lag och i närliggande länder effektivt dömd till livslång flyktingstatus...” sammanfattar HRW. “Bara för att de är palestinier och inte judar”.

Frågan är nu vad den svenska regeringen, och EU, tänker göra åt detta? Att äntligen agera på något verkningsfullt sätt - eller begrava också denna rapport bland alla tidigare, och fortsätta som vanligt?